

Sygn. akt VI U 40/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w W. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Wioletta Jodłowska - Nowicka
Protokolant:	Łukasz Michałuk

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy R. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

o zasiłek chorobowy, o zwrot nienależnie wypłaconego zasiłku chorobowego

z udziałem zainteresowanych A. N. i P. N. wspólników spółki cywilnej prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą (...) S.C. P. N. A. N. w L.

na skutek odwołania R. N.

od decyzji z dnia 11 grudnia 2014 roku nr znak: (...)

oraz

sprawy R. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o zwrot nienależnie pobranego zasiłku chorobowego

na skutek odwołania R. N.

od decyzji z dnia 2 grudnia 2014 roku nr znak: (...)

I. Zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 11 grudnia 2014 roku znak: (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się R. N. prawo do zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okres od 08.05.2013 roku do 07.09.2013 roku oraz uznaje, że odwołujący się R. N. nie jest zobowiązany do zwrotu wypłaconego zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za powyższy okres;

II. Zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 2 grudnia 2014 roku nr znak:(...)/2014 w ten sposób, że uznaje, że odwołujący się nie jest zobowiązany do zwrotu pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 29350,81 zł.;

III. Zasadza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. na rzecz odwołującego się R. N. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. Zasadza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. na rzecz odwołującego się R. N. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

UZASADNIENIE

W dniu 31 grudnia 2014 r. odwołujący się R. N. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. z dnia 11 grudnia 2014r. nr (...) w przedmiocie odmowy prawa do zasiłku chorobowego i obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku za okres od 8 maja 2013 r. do 7 września 2013 r. i obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku za w/w okres w kwocie 19.700,91 zł wraz z odsetkami w kwocie 3.447,76 zł z funduszu chorobowego (odwołanie k. 1).

W uzasadnieniu podał, że decyzja jest bezpodstawna i przedwczesna bowiem wydana została w oparciu o nieprawomocną decyzję. Odsetki naliczone zostały nieprawidłowo. Podniósł, że wydanie decyzji administracyjnej jest konieczne w celu stwierdzenia obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. Nie można zatem mówić o opóźnieniu w spełnieniu tego obowiązku przed wydaniem decyzji. Brak jest niniejszym podstaw do żądania przez organ rentowy zwrotu odsetek naliczanych od dnia wypłaty świadczenia uznanego za nienależne. Podstawą do stwierdzenia obowiązku zapłaty odsetek nie może być nieprawomocna decyzja. Organ rentowy winien naliczyć odsetki ustawowe od dnia doręczenia decyzji obligującej do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia (odwołanie k. 1-2).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego (odpowiedź na odwołanie k. 7).

W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że w postępowaniu zakończonym zaskarżoną decyzją organ nie rozstrzygał kwestii podlegania przez odwołującego się ubezpieczeniom społecznym. Decyzja wydana została na podstawie decyzji nr (...) stwierdzającej, że odwołujący się nie podlega ubezpieczeniem społecznym. Organ zobowiązany był uznać zasiłek chorobowy pobrany przez odwołującego się za świadczenie nienależne, które podlega zwrotowi. Obowiązujące przepisy nie nakładają na organ rentowy obowiązku wydawania odrębnej decyzji uznającej świadczenie za nienależne, a następnie kolejnej zobowiązującej do zwrotu danej kwoty (odpowiedź na odwołanie k. 7-8).

W dniu 5 marca 2015 r. odwołujący się wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 2 grudnia 2014 nr (...) w przedmiocie zwrotu nienależnie pobranego zasiłku za okres od 15 listopada 2013 r. do 30 kwietnia 2014 r. w kwocie 26.748,39 zł wraz z odsetkami w kwocie 2.602,42 zł (odwołanie k. 1 akt o sygn. akt. VI U 122/15).

W uzasadnieniu wskazał, że organ nie ustalił i nie wydał decyzji w zakresie czy pobrane świadczenia są nienależne, nieprawidłowo naliczył odsetki i zobowiązał do ich zwrotu pomimo braku istnienia w tych datach decyzji. Ponadto przytoczył argumenty jak w poprzednim odwołaniu (odwołanie k. 1 -3 akt o sygn. akt. VI U 122/15).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując argumenty jak we wcześniejszej odpowiedzi na odwołanie (odpowiedź na odwołanie k. 11-11v akt o sygn. akt. VI U 122/15).

Postanowieniem z dnia 25 marca 2015 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanej (...) Spółkę Cywilną (...) w L. (postanowienie k. 19).

Postanowieniami z dnia 22 kwietnia 2015 r. i 25 marca 2015 r. Sąd zawiesił postępowanie w sprawie VI U 122/15 oraz w sprawie niniejszej na podstawie art. 177 §1 pkt 1 k.p.c. do czasu rozpoznania sprawy VII U 2507/14 przez Sąd Okręgowy, której istota – ustalenie czy odwołujący się podlegał w spornym okresie obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu – ma decydujący wpływ na przebieg niniejszej sprawy (postanowienie k. 13 akt o sygn. akt. VI U 122/15; postanowienie k. 20).

Postanowieniem z dnia 17 listopada 2015 Sąd podjął zawieszono postępowania i na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawę o sygnaturze akt VI U 122/15 ze sprawą niniejszą do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia (postanowienie k. 41 akt o sygn. akt. VI U 122/15, zarządzenie k 41 akt o sygn. akt. VI U 122/15).

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w niezmiennym kształcie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 17 października 2014 r. nr (...) znak (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. ustalił, że od 15 grudnia 2012 r. odwołujący się nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu zatrudnienia na umowę o pracę na czas nieokreślony (decyzja k. 2 akt rentowych WOP 491/2015).

Od powyższej decyzji w dniu 18 listopada 2014 r. odwołujący się wniósł odwołanie do Sądu Okręgowego Warszawa P. w W., VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (odwołanie k. 4-5v).

W dniu 2 grudnia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wydał decyzję nr (...) w przedmiocie zwrotu nienależnie pobranego zasiłku za okres od 15 listopada 2013 r. do 30 kwietnia 2014 r. w kwocie 26.748,39 zł wraz z odsetkami w kwocie 2.602,42 zł (k. 1 akt rentowych WOP 491/2015).

W dniu 11 grudnia 2014 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. wydał decyzję nr (...) w przedmiocie odmowy prawa do zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okres od 8 maja 2013 r. do 7 września 2013 r. i obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku za w/w okres w kwocie 19.700,91 zł wraz z odsetkami w kwocie 3.447,76 zł z funduszu chorobowego (k. 1 akt rentowych 156/01/15).

Wyrokiem z dnia 5 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję organu rentowego nr (...) znak (...) - (...) w ten sposób, że ustalił iż odwołujący się R. N. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu od dnia 15 grudnia 2015 r. z tytułu zatrudnienia u płatnika składek Spółki Cywilnej (...) z siedzibą w L. . Zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującego się kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (wyrok k. 25 akt o sygn. akt VI U 122/15).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach niniejszej sprawy, aktach sprawy połączonej o sygn. akt VI U 122/15, w aktach rentowych oraz na podstawie wyroku z uzasadnieniem z akt Sądu Okręgowego o sygn. akt VII U 2507/14 (k. 25-38 akt o sygn. akt VI U 122/15). Autentyczności i treści w/w dokumentów żadna ze stron nie kwestionowała toteż Sąd uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy w sprawie

Sąd zważył co następuje:

Odwołania jako uzasadnione zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U.2014.159 j.t.) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Zgodnie z art. 7 w/w ustawy zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała:

- 1) nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego;
- 2) nie później niż w ciągu 3 miesięcy od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego – w razie choroby zakaźnej, której okres wylegania jest dłuższy niż 14 dni, lub innej choroby, której objawy chorobowe ujawniają się po okresie dłuższym niż 14 dni od początku choroby.

Zasiłek chorobowy jest świadczeniem z ubezpieczenia społecznego rekompensującym zarobek utracony przez ubezpieczonego wskutek jego niezdolności do pracy spowodowanej chorobą.

W sporze dotyczącym obowiązku ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego ubezpieczonego, przed wydaniem decyzji wymiarowej koniecznym jest prawomocne rozstrzygnięcie samej kwestii podlegania ubezpieczeniom społecznym (vide Wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 grudnia 2012 r. III AUa 1109/12).

W realiach niniejszej sprawy kwestia podlegania ubezpieczeniu społecznemu rozstrzygnięta została przez organ rentowy decyzją z dnia 17 października 2014 r. nr (...) znak (...) - (...). Organ rentowy uznał, że odwołujący się nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu zatrudnienia na umowę o pracę na czas nieokreślony. Decyzja została przez odwołującego się zaskarżona w prawem przewidzianym terminie i stała się przedmiotem postępowania przed Sądem Okręgowym Warszawa P. w W. VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Decyzja organu rentowego, mimo że nieprawomocna stanowiła podstawę do wydania przez organ rentowy zaskarżonych w niniejszym postępowaniu decyzji z dnia 11 grudnia 2014 r. nr (...) w przedmiocie odmowy prawa do zasiłku chorobowego i obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku za okres od 8 maja 2013 r. do 7 września 2013 r. w kwocie 19.700,91 zł wraz z odsetkami w kwocie 3.447,76 zł z funduszu chorobowego oraz decyzji z dnia 2 grudnia 2014 nr (...) w przedmiocie zwrotu nienależnie pobranego zasiłku za okres od 15 listopada 2013 r. do 30 kwietnia 2014 r. w kwocie 26.748,39 zł wraz z odsetkami w kwocie 2.602,42 zł.

Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego uznał, że nie ulega wątpliwości, iż odwołujący się R. N. świadczył pracę na podstawie umowy o pracę zawartej z A. N. i P. N. w dniu 14 grudnia 2012 r. Dlatego wyrokiem z dnia 5 maja 2015r. zmienił decyzję organu rentowego nr (...) znak (...) - (...) w ten sposób, że ustalił iż odwołujący się R. N. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu od dnia 15 grudnia 2015 r. z tytułu zatrudnienia u płatnika składek Spółki Cywilnej (...) z siedzibą w L.. Orzeczenie Sądu w sposób ostateczny rozstrzygnęło kwestię podlegania przez odwołującego się ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu.

W świetle powyższego zaskarżone przez odwołującego się decyzje są niezgodne z prawem. Naruszają art. 6 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, przepis art. 84 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2015.121 j.t.) który nakłada obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia z ubezpieczeń społecznych, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego. Oraz przepis art. 138 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (DZ.U. 2015.748 j.t) zgodnie z którym osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Podstawą do stwierdzenia obowiązku zapłaty odsetek nie może być nieprawomocna decyzja (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 19 listopada 2013 r. III AUa 198/13).

Zgodnie z art. 477¹³ § 1 k.p.c. zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji lub wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności zaskarżonego orzeczenia przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji lub orzeczenia uwzględniającego w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji lub orzeczenia nie ma wpływu na bieg sprawy.

Przepis ten stanowi dla organu rentowego samodzielną podstawę do uchylenia lub zmiany decyzji. Organ rentowy mimo powzięcia wiadomości o treści wyroku Sądu Okręgowego nie zmienił zaskarżonych w niniejszym postępowaniu decyzji we własnym zakresie, zatem Sąd rozstrzygnął merytorycznie w sprawie w ten sposób, że zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. z dnia 11 grudnia 2014 r.nr (...) w ten sposób, że przyznał odwołującemu się prawo do zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okres od 8 maja 2013 r. do 7 września 2013 r. i uznał, że odwołujący się nie jest zobowiązany do zwrotu wypłaconego zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za powyższy okres oraz decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 2 grudnia 2014 r. nr (...) w ten sposób, że uznał iż odwołujący się nie jest zobowiązany do zwrotu pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 29.350,81 zł.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c w zw. z § 12 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.).

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji.